

- AANTEKENEN -

Aan:

Ministerie van Justitie en Veiligheid

T.a.v. de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

Postbus 20301

2500 EH Den Haag

Baarn, 13 oktober 2025

Onderwerp: Advies conceptwetsvoorstel Wet versterking bovenregionale en landelijke crisisbeheersing, rampenbestrijding en brandweezorg

Geachte heer Rutte,

In uw brief van 15 juli 2025 verzoekt u de Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers (hierna; VBV) te komen met een advies op het conceptwetsvoorstel 'Wet versterking bovenregionale en landelijke crisisbeheersing, rampenbestrijding en brandweezorg'.

Om op landelijk niveau de inbreng vanuit de uitvoeringspraktijk op belangrijke beleidsontwikkelingen op het gebied van de brandweezorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing te waarborgen, denkt de VBV graag mee bij ontwikkelingen in onze sector. In het bijzonder als het gaat om wijzigingen van wet- en regelgeving. Wij willen dit moment dan ook graag gebruiken om vanuit een bredere blik op het stelsel de brandweezorg en rampenbestrijding een advies te geven op de voorstellen én aanbevelingen te doen voor verbetering.

Uitgebreid advies

In dit advies betrekken wij ook inzichten die weliswaar geen directe relatie hebben met de voorstellen in de consultatie, maar die met het oog op het verbeteren van de kwaliteit en uitvoerbaarheid van het stelsel voor brandweezorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing van grote betekenis zijn. Deze inzichten zijn niet nieuw, maar geheel in lijn met onze eerste reactie¹ op het evaluatierapport van de commissie Muller² en onze inbreng³ tijdens het Rondetafelgesprek⁴ over de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's (hierna: Wvr) in de Tweede Kamer. We zijn nu enkele jaren verder, maar zien dat de geconstateerde lacunes binnen onze sector nog onvoldoende tot concrete verbeteringen hebben geleid.

Anders gezegd: de aandacht voor de brandweezorg was al mager, maar is in het voorliggende conceptwetsvoorstel eigenlijk helemaal verdwenen. Wij interpreteren de constatering van de commissie Muller toch iets scherper dan zijnde het gaat goed met de brandweer. Daarom, én omdat wij essentiële aspecten uit ons advies⁵ op de preconsultatie en andere noodzakelijk geachte aanpassingen onvoldoende terugvinden in het nu voorliggende conceptwetsvoorstel, ontkomen we naar onze mening niet aan het scherper formuleren van (kwaliteits)eisen en deze te verankeren in wet- en regelgeving.

Zorgwekkende trends

Aan de andere kant zien wij de trends in onze sector zich in de verkeerde richting bewegen. Niet vanzelf, maar als gevolg van bezuinigingen⁶, de inrichting van het stelsel, regionale sturing, en als laatste maar daarom niet minder belangrijk; het uitblijven van eenduidige normen en standaarden voor de brandweezorg (unité de doctrine). Het is op dit moment niet duidelijk wat hier de consequenties van zijn, maar de krimp van de budgetten en de capaciteit van de brandweer in ons land gaat onverminderd door. Hierdoor komt de basisvoorziening van brandweezorg steeds verder onder druk te staan.

Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers (VBV)

Bezoek : Tolweg 5
3741 LM Baarn
Post : Postbus 147
3740 AC Baarn

Home : www.brandweervrijwilligers.nl
E-mail : info@brandweervrijwilligers.nl

Fiscaal : 81.86.45.167
KvK-nummer : 08168567
Bank: NL16 RABO 0309 1304 25

En dat terwijl de brandweer de hoeksteen is van de Nederlandse weerbaarheid: zij combineert direct levensreddend optreden met preventie, advies en ketensamenwerking. De brandweer speelt daarmee een kritische rol in zowel acute situaties als het bouwen aan weerbare gemeenschappen. De effectiviteit hangt sterk samen met investering in capaciteit, goede samenwerking met partners en het betrekken van burgers bij hun eigen veiligheid. In een wereld met toenemende klimaat- en technologische risico's blijft voortdurende aanpassing en versterking van de brandweerfunctie essentieel voor nationale en lokale veerkracht en daarmee de veiligheid in onze samenleving. De cruciale vraag is alleen of de 25 veiligheidsregio's grootschalige crises en rampen wel effectief kunnen bestrijden en beheersen als die zich voordoen? Wij denken van niet en maken ons ernstige zorgen over de ontwikkelingen in onze sector.

Wachten op nulmeting

In het kader van de aanpassing van de Wvr, én omdat het zicht op landelijke slagkracht en het hanteren van uniforme werkwijzen ontbreekt, onderzoekt⁷ de Inspectie Justitie en Veiligheid (hierna: Inspectie JenV) momenteel in hoeverre de brandweer is voorbereid op de bestrijding van complexe incidenten zoals grote branden, hoogwater en overstromingen. Dit onderzoek vormt een nulmeting van de landelijke capaciteit, slagkracht en uniforme werkwijze vóór de aanpassing van de Wvr, aldus de Inspectie JenV in haar plan van aanpak.

De uitkomsten van dit onderzoek zullen dan ook sterk bepalend zijn voor het vormgeven, vaststellen en handhaven van (kwaliteits)normen en standaarden voor de brandweezorg in het wettelijke kader. Althans, dat lezen wij in het standpunt⁸ van het nieuwe kabinet. We zijn dan ook erg benieuwd naar de bevindingen van de Inspectie JenV waar het gaat om het actuele kwaliteitsniveau van de basisbrandweezorg in ons land. Niet in de laatste plaats omdat wij al in 2019 de stelselverantwoordelijk minister hebben gevraagd⁹ of de veiligheidsregio's hun wettelijk opgedragen taken en de hiervoor benodigde operationele capaciteit in adequaat opgeleid personeel en voldoende materieel instandhouden om een toekomstbestendige brandweezorg en rampenbestrijding te kunnen waarborgen.

Gegeven de vele adviezen en aanbevelingen om de samenwerking tussen de 25 veiligheidsregio's te verbeteren, is onze indruk dat deze aanbevelingen tot dusver niet hebben geleid tot noemenswaardige verbeteringen. Elke veiligheidsregio koestert haar 'autonome bevoegdheden'. Gelet op het huidige stelsel, waarin bij elk landelijk beleidsvoorstel door veiligheidsregio's wordt gerefereerd aan de autonome bevoegdheden, zal op grond van deze bevoegdheden het heel moeilijk worden om stappen voorwaarts te maken in het proces van verbetering. Zelfs de Inspectie JenV zegt het zicht op de ontwikkelingen te zijn kwijtgeraakt en geeft in haar meest recente rapportage¹⁰ aan dat maatregelen van individuele regio's eerder leiden tot een verslechtering dan een verbetering van de crisisbeheersing.

Met het nu voorliggende wijzigingsvoorstel poogt de regering een structuur te creëren ter voorkoming van gesignaleerde problemen. Wij vinden dat dit onvoldoende het geval is. Naar ons oordeel valt niet te ontkomen aan verdergaande (ingrijpende) maatregelen. Wij juichen het toe dat de regering maatregelen neemt om de crisisbeheersing te versterken, maar wij vragen ons af of de voorgestelde wijzigingen van invloed zullen zijn op het functioneren van stelsel als geheel. Wij doen daarom de volgende voorstellen om een zo essentiële overheidstaak fundamenteel te verbeteren en ook naar de toekomst toe te borgen door deze te verankeren in solide wet- en regelgeving.

Korte samenvatting van de relevante wetsinhoud;

Het wetsvoorstel introduceert een landelijk beleidsplan crisisbeheersing en een landelijk dekkingsplan brandweezorg (art. 44b/44c e.a.), inclusief een informatieverplichting van veiligheidsregio's aan de minister en de mogelijkheid van een landelijke doelstelling. De aanwijzingsbevoegdheid in koude/warme fase wordt explicieter bij de Minister van Justitie en Veiligheid belegd; artikel 59 (aanwijzing bij tekortschieten taakuitvoering) wordt naar de minister verplaatst. De memorie benadrukt dat aanwijzingen restrictief en proportioneel moeten worden toegepast.

Belangrijkste punten uit de VBV-inbreng (samengevat);

- De VBV signaleert forse krimp van de brandweercapaciteit, vermindering vrijwilligers, langere opkomsttijden en risico's voor burgers en brandweerpersoneel; De VBV roept op tot het stoppen van bezuinigingen en tot versterking van de slagkracht¹¹.
- De VBV benadrukt het belang van regionale democratische legitimiteit, zeggenschap van gemeenteraden

en het belang vrijwilligers en lokale expertise mee te laten wegen bij landelijke instrumenten.

- De VBV wil betrokkenheid bij de uitwerking van landelijke plannen en concrete garanties voor arbeidsveiligheid (o.a. aandacht voor PTSS, arbocatalogus), en waarschuwt voor onbedoelde verschraling door regionale autonomie als bezuinigingsmechanisme.

De wet introduceert instrumenten om bovenregionaal overzicht te creëren (landelijk dekkingsplan, landelijk beleidsplan). Dat is inhoudelijk terecht: sommige risico's (grootschalige calamiteiten zoals overstromingen, natuurbranden, pandemie, cyber/digitale ontwrichting) vragen landelijke regie. De uitvoering en invoering brengt echter concrete risico's met zich mee: verzwakking van regionale slagkracht door bezuinigingen, onduidelijkheid over welke data en wanneer worden gedeeld. Precies die zorgen die de VBV eerder heeft geuit in haar standpunten en zienswijzen.

Kernadvies

Ons kernadvies luidt: Versterk de wettelijke borging van kwaliteit en capaciteit van de brandweezorg door:

- a) een verplicht landelijk normenkader (minimumnormen) naast het Landelijk Dekkingsplan;
- b) wettelijke, uniforme gegevensvoorziening voor paraatheid, opkomsttijden en slagkracht (met publieke verantwoording);
- c) heldere waarborgen voor vrijwilligheid en democratische legitimiteit op lokaal en landelijk niveau. Dit sluit aan bij de richting van het wetsvoorstel (landelijk dekkingsplan, informatieplicht), maar vraagt meer verplichtend karakter en concretisering dan in de Memorie van Toelichting is voorzien.

Wij geven daartoe de volgende (specifieke) aanbevelingen/adviezen m.b.t. de wettekst (artikelsgewijs), de Memorie van Toelichting, en vervolgens enkele algemene adviezen:

Aanbevelingen m.b.t. de wettekst;

Artikel 1

Toelichting: De hernieuwde definitie van een crisis bevat "een veiligheidsbelang van de samenleving". Dit is een erg brede terminologie. Bij deze definitie dringen zich vragen rondom de rol van de veiligheidsregio op bij bijvoorbeeld repressie bij maatschappelijke onrust. Als de rol van de veiligheidsregio in het informatievoorzienende deel zit, dan is die logisch. Als dit echter gaat over repressie, dan staat dit op gespannen voet met de taakuitvoering van de politie en de Driehoek.

Advies: Specificeer "veiligheidsbelang" nader of breng dat in relatie met de aard van de rol van de Veiligheidsregio.

Artikel 14

Toelichting: Zie toelichting MvT, waarbij bovenregionale slagkracht per definitie is geënt op regionale inbedding. In het wetsvoorstel dienen Veiligheidsregio's beleidsmatig vast te leggen hoe de brandweezorg geregeld is voor ten minste de geldende opkomsttijden, beschrijving van de aanwezigheid van posten, enz. Dit met "inachtneming van het landelijk dekkingsplan brandweezorg".

Advies: Vergroot het verplichtende karakter waarbij het landelijke dekkingsplan gevolgd moet worden.

Artikel 14

Toelichting: Naar aanleiding van de pilots met Gebiedsgerichte Opkomsttijden heeft de Inspectie JenV geadviseerd om een landelijk normenkader voor capaciteit-slagkracht te ontwikkelen. Het valt de VBV op dat dit (brandweerkundig onderbouwde) normenkader er nog steeds niet is en dat verder gaat dan een regionaal vastgesteld dekkingsplan, waarbij geen minimum bestaansnorm van algemeen geaccepteerde kwaliteit van brandweezorg is vastgesteld.

Advies: Borg bij wet de definitie van een landelijk geldend minimum kader van brandweezorgkwaliteit, wat mede kan fungeren als toetsingskader voor de Inspectie JenV.

Artikel 44c

Toelichting: Zoals wij het wetsartikel nu lezen blijft het een vrijblijvende onderzoeksexercitie, zonder

daadwerkelijke consequenties voor de Veiligheidsregio's die idealiter de operationele verantwoordelijkheid voor het organiseren van bovenregionale slagkracht hebben. Indien het wenselijk is dat deze operationele consequenties belegd worden, dan dient daar een aparte voorziening voor opgenomen te worden in de wet.

Advies: Voeg onder lid 2 een maatregel toe waarin de operationele consequenties van het landelijke overzicht en de analyse door de Veiligheidsregio's moet worden nageleefd.

Artikel 44c (derde en vierde lid)

Toelichting: Er is sprake van fragmentaire en ontoereikende sturingsinformatie. Het wegvallen van de CBS-brandweerstatiecreëerde een vacuüm in sturingsinformatie. Daarnaast is het ontwikkelen van eigen statistieken (nog) niet gelukt. De besluitvorming over dekkingsplannen en bovenregionale inzet mist openbare, vergelijkbare KPI's (opkomsttijd, beschikbaarheid, uitrukcapaciteit, vrijwilligersbestand).

Advies: In de ministeriële regeling (zoals art. 44c lid 4 voorziet) opnemen: minimaal noodzakelijke dataset (operationele capaciteiten per categorie, paraatheidscategorie, aantallen inzetbare eenheden/uren), maximale aggregatiegraad vóór openbaarmaking, strikte privacy- en security-eisen, en regeldrempels voor delen van persoonsgebonden informatie. Daarnaast: inzage-rechten voor bestuur regio en onafhankelijke toezichthouder.

Aanvullend: Adequate organisatorische kaders voor directe respons (incidentbestrijding (bron en effectbestrijding)) lijken vooralsnog te ontbreken in de voorstellen. Wij adviseren de bevindingen van het NIPV in hun rapport¹² 'Risico's in samenhang' te betrekken bij de capaciteitanalyse als belangrijke tussenstap om van risico's naar beleid te komen.

Aanbevelingen m.b.t. de Memorie van Toelichting;

Paragraaf 2.3

Toelichting: De Commissie Muller constateert dat de democratische legitimiteit van de Veiligheidsregio onder druk staat, doordat een veelheid aan gemeenteraden te ver op afstand is komen te staan, waardoor er geen democratische controle op de Veiligheidsregio meer is. Kies er voor deze legitimiteit te versterken door lokaal gewortelde en democratische legitieme controle mechanismen te verkennen of organiseer de democratische controle en daarmee legitimiteit op landelijk niveau.

Advies: Versterk de democratische legitimiteit van de Veiligheidsregio.

Paragraaf 3.5

Toelichting: Het valt de VBV op dat het MvT primair stil staat bij het organiseren van bovenregionale slagkracht voor rampenbestrijding, maar dat deze niet lijkt te zijn gekoppeld aan paraatheid en slagkracht in de regio. Bovenregionale slagkracht zal altijd afhankelijk zijn van de paraatheid en slagkracht in de regio's, die tot nu toe onvoldoende is georganiseerd. Dat blijkt ook uit de bevindingen van de Rekenkamer¹³ m.b.t. de natuurbranden in de Deurnese Peel en De Meinweg. Ook het NIPV verwijst naar capaciteitsproblemen in verschillende incidentrapporten over branden in objecten met niet-zelfredzame bewoners (bijv. Smeetsland Rotterdam¹⁴).

Advies: Definieer de relatie tussen lokale, regionale en bovenregionale slagkracht beter in het MvT. Dit kan dan op operationeel niveau in de regio's kaderstellend in het wetsvoorstel terugkomen.

Paragraaf 3.6

Toelichting: De VBV constateert dat met het wijzigen van de aanwijzingsbevoegdheid van de Commissaris van de Koning naar de verantwoordelijkheid van de Minister van Justitie en Veiligheid in combinatie met een gebrek aan de handhavende bevoegdheid van de Inspectie JenV de controlerende macht op de veiligheidsregio's nihil is. Bovendien valt het op dat de rol van de Commissaris van de Koning in geen enkel ander onderdeel van de conceptwetstekst wordt aangepast dan zijnde artikel 42 en 59.

Advies: Organiseer bij wet dat er een regionale bevoegdheid is, die bij disfunctioneren van bestuur én directie, lokaal en regionaal gefundeerd en gebaseerd op nabijheid van informatie, een inhoudelijke

aanwijzing op het functioneren van de Veiligheidsregio kan geven. Indien dit de minister wordt, zorg er voor dat er een georganiseerde escalatielijn is, buiten het Bestuur en de Directie van een veiligheidsregio om is, richting de minister.

Artikelsgewijs, 44c (p.31)

Toelichting: Het MvT beschrijft dat "Indien de minister oordeelt dat de verzameling van regionale brandweren onvoldoende is om risico's het hoofd te bieden, is het mogelijk een landelijke doelstelling vast te stellen." Het is onduidelijk op basis waarvan de minister een landelijke doelstelling kan en mag vaststellen.

Advies: Formaliseer de normering rondom effectieve slagkracht in operationele zin, zodat er een toetsingskader is rondom minimale paraatheid en slagkracht van (boven)regionale brandweezorg.

Algemene adviezen

Toelichting: Op dit moment is onvoldoende aandacht voor de continuïteit van de bedrijfsvoering en taakuitvoering van de Veiligheidsregio, die als kritieke dienstverlener onmisbaar zijn. Het organiseren van lokale, regionale en bovenregionale slagkracht is daar een cruciaal onderdeel in. Zorg dragen voor aansluiting, kan in potentie de uitvoering van brandweezorg aanzienlijk eenvoudiger maken.

Advies: Zoek aansluiting bij Europese wetgeving, zoals de Critical Entities Resilience (CER) en haar vertalingen naar Nederlandse wetgeving, zoals de Wet Weerbaarheid Kritieke Entiteiten.

Toelichting: De evaluatiecommissie zegt: "De commissie adviseert om brandweezorg in de wet en in de praktijk duidelijk van elkaar te onderscheiden. De brandweezorg krijgt daardoor een eigenstandige positie. De brandweer kent een eigen identiteit en eigen ontwikkelpad, waarbij de verbinding met crisisbeheersing behouden blijft".

Paragraaf 2.3.1 zegt verder nog iets over de positie van de brandweer met daarbij deze opmerking: " De brandweer ervaart regelmatig dat middelen die bedoeld zijn voor brandweezorg, worden besteed aan crisisbeheersing".

Advies: Het nieuwe wetgevend kader gaat ervan uit dat het brandweerdomein een unieke beroepspraktijk is met een professionele identiteit. Daarom adviseren wij om het pad te verkennen om de eigenstandige positie van de brandweer te versterken door de financiering, de organisatie en de rol van de regionaal commandant steviger te verankeren.

Toelichting: Een ander dilemma dat we hier willen markeren is dat sinds de opheffing van de Bescherming Bevolking (BB) in de jaren tachtig het begrip 'civiele bescherming' in Nederland volledig buiten beeld is geraakt. Dat geldt ook voor het ontbreken van enige samenhang in het versterken van de vrijwilligheid bij de brandweer. Met het oog op het versterken van de weerbaarheid en veerkracht van onze samenleving is dat een gemiste kans, zo niet een blinde vlek die zich binnen onze sector in de volle breedte manifesteert. Want daar waar in de meeste Europese landen ruim aandacht en middelen worden besteed om jongens en meisjes van jongs af aan te betrekken bij het werk van de brandweer, is dat in Nederland (uitzonderingen daargelaten) nauwelijks het geval.

Zo zien wij bijvoorbeeld geen initiatieven om te komen tot een overkoepelend programma voor de jeugdbrandweer, terwijl daarvoor de belangstelling onder de jeugd in andere landen exponentieel groeit. Daar worden kinderen en jongeren geïnspireerd om anderen te helpen, verantwoordelijkheid te nemen en voor elkaar op te komen. Waar ze al op jonge leeftijd leren hoe ze zich correct moeten gedragen in gevaarlijke situaties en met als uitgangspunt brandweerkennis overdragen en solidariteit bevorderen.

Daarnaast betekent voor veel brandweermensen het stoppen met hun repressieve functie bij de brandweer ook het afscheid van de brandweer. Slechts in uitzonderlijke gevallen bieden veiligheidsregio's uittredende brandweermensen een mogelijkheid om nog van betekenis te kunnen zijn voor de brandweer. Daarmee gaat kennis en ervaring (hun handelend vermogen) verloren. Deze kennis en ervaring kan nog van grote waarde zijn voor de ambities van de overheid om de weerbaarheid en veerkracht van ons land te versterken.

Advies: Kom - in lijn met de ambitie¹⁵ van het kabinet en de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid - met concrete initiatieven om verschillende generaties te betrekken om de civiele weerbaarheid te versterken.

Ontbreken van een gezamenlijk belang – uitblijven van verantwoordelijkheid

Ter afsluiting doen wij een klemmend beroep op de wetgever om passende maatregelen te nemen om bovenregionale samenwerking tussen de 25 veiligheidsregio's effectief te kunnen afdwingen.

De Inspectie OOV (nu: Inspectie JenV) concludeerde¹⁶ in 2010 dat het besef van de noodzaak tot bovenregionale samenwerking bij de regio's leeft, maar dat dit besef nog lang niet altijd tot concrete acties heeft geleid. Helaas blijkt dat in 2025 nog steeds het geval. Wij zien namelijk (met een bevestiging in bijna elk Inspectierapport en het rapport van de commissie Muller (p.34)) dat die noodzakelijke samenwerking in de praktijk niet of nauwelijks van de grond komt. Het maakt eigenlijk niet uit om welk landelijk veiligheidsvraagstuk het gaat, het duurt nooit lang of het beleid krijgt op 25 plekken een regionale 'inkleuring', wat leidt tot verschillende uitvoeringsvormen. Vaak zo ingrijpend dat het inhoudelijk niet meer lijkt op wat oorspronkelijk is afgesproken. Als voorbeeld verwijzen we hier naar de conclusies¹⁷ van de Inspectie JenV inzake de nieuwe uniforme systematiek voor dekingsplannen voor de brandweer.

Gelet op de conclusies van de Inspectie JenV en de gedragslijn van de 25 veiligheidsregio's in de afgelopen 15 jaar, is onze verwachting dat de voorliggende wijzigingsvoorstellen hierin geen verbetering zullen brengen. Zo lezen wij in de reactie¹⁸ van het kabinet op de jongste conclusies¹⁹ van de Inspectie JenV dat rekening moet worden gehouden met ieders verantwoordelijkheid en bevoegdheden. *"Voor de veiligheidsregio's betekent dit dat de uitwerking onderhevig is aan de lokale en regionale autonomie zoals die binnen het stelsel van crisisbeheersing en brandweezorg geldt."*

Wij vinden dat juist deze 'lokale en regionale autonomie' de grootste belemmering vormt in de verbetering van bovenregionale samenwerking. Deze 'autonome bevoegdheden' staan een efficiënte en effectieve uitvoering van de taken op het gebied van de brandweezorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing in de weg. Kortom; het behalen van veiligheidswinst door samenwerking wordt door de 'autonome bevoegdheden' in hoge mate tenietgedaan. Dat is - kijkend naar de stapeling van dreigingen in onzekere tijden²⁰ – geen hoopvolle ontwikkeling en vraagt om ingrijpende strategische keuzes.

Slot

Wij verwachten dat met voornoemde aanpassingen de wet beter aansluit op de praktijkvraag: zichtbare prestaties, aantoonbare kwaliteit en robuuste slagkracht, met behoud en versterking van de vrijwilligheid en de democratische legitimiteit. Dit operationaliseert de beleidsambities uit de MvT en adresseert de kern van de VBV-kritiek door normen, data en transparantie juridisch en organisatorisch hard te verankeren.

Wij vertrouwen er daarom op dat u onze adviezen meeneemt in de definitieve versie van het wetsvoorstel en de bijbehorende Memorie van Toelichting. Waar verdere toelichting nodig is zullen we deze uiteraard graag verstrekken.

Met vriendelijke groet en in afwachting van uw reactie.

Namens de Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers

Marcel Dokter
voorzitter

-
- ¹ [Eerste reactie op eindrapport evaluatie Wvr, VBV, 10 december 2020](#)
 - ² [Evaluatie Wet veiligheidsregio's, evaluatiecommissie Wet veiligheidsregio's, d.d. 4 december 2020](#)
 - ³ [Position paper VBV t.b.v. rondetafelgesprek Evaluatie Wet Veiligheidsregio's, d.d. 24 februari 2022](#)
 - ⁴ [Rondetafelgesprek Evaluatie wet veiligheidsregio's, Tweede Kamer, 24 februari 2022](#)
 - ⁵ [Reactie preconsultatie eerste tranche herziening Wet veiligheidsregio's, VBV, d.d. 22-11-2024](#)
 - ⁶ [Brief 'Impactpact bezuinigingen op veiligheidsregio's', Veiligheidsberaad, d.d. 6 februari 2025](#)
 - ⁷ [Onderzoek Grootchalig en Specialistisch Brandweer Optreden, Inspectie JenV, 4 april 2024](#)
 - ⁸ [Brief regering; Kabinetsstandpunt evaluatie Wet veiligheidsregio's, d.d. 8 februari 2021](#)
 - ⁹ [Brief inzake 'Slagkracht' aan minister van Justitie en Veiligheid. VBV, d.d. 11 november 2019](#)
 - ¹⁰ [Rapport 'Monitoring versterking crisisbeheersing', Inspectie JenV, d.d. 29 september 2025](#)
 - ¹¹ [Brief inzake 'Slagkracht' aan minister van Justitie en Veiligheid. VBV, d.d. 11 november 2019](#)
 - ¹² [Rapport 'Risico's in samenhang', IFV/NIPV, 17 januari 2018](#)
 - ¹³ [Aanpak natuurbranden kan effectiever, Algemene Rekenkamer, d.d. 19 mei 2021](#)
 - ¹⁴ [Rapport 'Brand in verpleeghuis Smeetsland Rotterdam', Brandweeracademie/NIPV, d.d. 19 juli 2021](#)
 - ¹⁵ [Kabinet werkt aan verhogen weerbaarheid tegen militaire en hybride dreigingen, NCTV, d.d. 6 december 2024](#)
 - ¹⁶ [Eindrapportage 'Rampenbestrijding op orde' Inspectie Openbare Orde en Veiligheid, maart 2010](#)
 - ¹⁷ [Onderzoek Gebiedsgerichte Opkomsttijden, Inspectie JenV, d.d. 23 februari 2022](#)
 - ¹⁸ [Verzamelbrief brandweer crisisbeheersing en meldkamers, Minister van JenV, d.d. 3 oktober 2025](#)
 - ¹⁹ [Rapport 'Monitoring versterking crisisbeheersing', Inspectie JenV, d.d. 29 september 2025](#)
 - ²⁰ [Trendanalyse Nationale Veiligheid 2024, NCTV, d.d. 25 juni 2024](#)